

Etoposid/Karboplatin (lunge) – pasientinformasjon

Etoposid/Karboplatin er en kombinasjonskur, som består av to ulike cellegifter: karboplatin og etoposid. Kuren gis til pasienter med lungekreft. En kur gis vanligvis med intravenøs behandling første dag, og etoposid (Vepesid[®]) som kapsler dag to, tre og fire. I enkelte tilfeller kan kuren gis som intravenøs kur over tre dager. Kuren gis med tre ukers intervall. Hvor mange kurer som gis vurderes individuelt. Før hver kur tas blodprøver. Dette gjøres enten dagen før eller samme dag som du skal ha kur.

Hvordan kan jeg forberede meg?

På morgenen før kur start skal du ta kvalmeforbyggende medikamenter. Disse tas etter anvisning fra lege. Vi anbefaler at du spiser vanlig frokost før du kommer til behandling.

Hvordan foregår behandlingen?

Før kuren starter får du lagt inn en kanyler i en blodåre på armen. Første dag varer behandlingen i cirka to timer. Etter at kuren er avsluttet kan du reise hjem. Dersom du skal ta etoposid (Vepesid[®]) som kapsler de neste dagene (dag 2,3 og 4) skal disse tas uten mat, og svelges hele sammen med væske (ikke spise en time før og to timer etter at du har tatt tablettene).

Bivirkninger det kan være nyttig å kjenne til i forbindelse med denne kuren

Kvalme

Kvalme og uvelhet er vanlig, særlig de første dagene. Kvalme forebygges ved å ta de kvalmeforebyggende medikamentene legen har foreskrevet. Anbefalinger for bruk følger pakningene. Fortsett med kvalmeforebyggende medikamenter selv om du ikke opplever kvalme da det kan være effekten av disse som forhindrer kvalmen. Du får også resept på medikamenter du kan ta i tillegg dersom du likevel blir kvalm. Dersom kvalme blir et problem for deg når du er hjemme og de rådene du har fått ikke hjelper, tar du kontakt med lokalsykehuset. Noen kan ha god effekt av å endre medikamenter.

Allergiske reaksjoner

Karboplatin og etoposid kan gi allergiske reaksjoner. Symptomer på dette kan være varmekfølelse i ansiktet, utslett og kløe, tung pust, trykkfølelse i brystet og akutte ryggmerter. I sjeldne tilfeller kan allergisk sjokk utvikles.

Hårtap

De fleste mister håret av denne cellegiftkuren. Det medfører i varierende grad også kroppshår som øyevipper, øyebryn og kjønnsår. Håret kan falle av i løpet av de første to til tre ukene etter oppstart med cellegift, eller det kan gradvis tapes over en periode på flere uker. Etter avsluttet cellegiftbehandling kommer håret tilbake. Håret kan endre litt karakter, både når det gjelder farge og struktur. NAV dekker utgifter til parykk eller hodeplagg. Du får rekvisisjon av lege.

Påvirkning av benmargen

Benmargen produserer røde og hvite blodlegemer, samt blodplater. Cellegiften kan føre til forbigående nedsatt produksjon, slik at antallet hvite blodlegemer reduseres. Dette kan medføre svekket infeksjonsforsvar (lavt antall hvite blodlegemer), tendens til neseblødning og hudblødninger (lavt antall blodplater), samt lav blodprosent. Ved lavt antall hvite blodlegemer, kan det være risiko for alvorlig infeksjon som raskt må behandles i sykehus. Forsøk å leve et mest mulig normalt liv, men hvis mulig unngå nærkontakt med mennesker du vet har en infeksjon, som for eksempel forkjølelse.

Kontakt umiddelbart lokalsykehus (om det så er midt på natten) dersom du:

- har feber 38,3°C eller høyere målt en gang eller vedvarende temperatur på 38,0°C eller høyere i mer enn en time. Det er anbefalt at du tar temperaturen i endetarmen med et elektronisk termometer.
- føler deg uvel, har sykdomsfølelse og/eller har symptomer på infeksjon (f. eks. hoste, frysninger, diaré, svie ved vannlatning).
- har nese- og/eller hudblødninger.

Såre slimhinner

Cellegiftbehandling kan gi tørre og såre slimhinner i munn og svelg, noen cellegifter mer enn andre. Såre slimhinner og nedsatt spyttproduksjon kan føre til hull i tennene, tannkjøttproblemer og gi grobunn for oppvekst av bakterier og sopp. God munnhygiene kan forebygge problemer. Plagene kommer gjerne den første uken etter avsluttet kur, og hos noen kan de vare gjennom hele behandlingsperioden. Slimhinnene i nesen, øynene og underlivet kan også bli såre/tørre. Sårhet i øynene kan opptre som økt tåreflod eller irritasjon i øynene.

Diaré

Hos noen pasienter kan cellegiftbehandling gi forbigående sår og irritert tarmslimhinne, og forårsake diaré. Ved diaré taper kroppen væske og salter. Hvis du opplever *vandig* diaré i mer enn ett døgn eller har flere løse avføringer daglig i mer enn et par dager, må du kontakte lokalsykehuset.

Tretthet /konsentrasjonsvansker

Du kan føle deg trett under behandlingen, med økt behov for å hvile. Opplevelsen av tretthet er mest uttalt den første uken etter kur. Det er viktig å finne en balanse mellom aktivitet og hvile. Gi deg selv lov til å hvile mer enn du gjør til vanlig. Undersøkelser viser imidlertid at det er gunstig å være i noe fysisk aktivitet. Noen opplever endret hukommelse og evne til å konsentrere seg. Hos de aller fleste bedrer dette seg etter endt behandling.

Nedsatt fruktbarhet

Under behandling kan kvinner få uregelmessig menstruasjon, eller den kan stanse helt. Likevel bør kvinner bruke prevensjon både i behandlingsperioden og i cirka ett år etter, på grunn av risiko for skader på eggcellene under behandlingene.

Produksjon av sædceller hos menn påvirkes, og dette gjør at befruktningsevnen blir nedsatt. På grunn av risiko for skade på sædceller er det viktig å bruke sikker prevensjon under og det første året etter avsluttet cellegiftbehandling.